

2. Співаковський О. В. Інформаційно-комунікаційні технології в початковій школі: навч. метод. посібн. [для студентів напряму підготовки «Початкова освіта»] / О.В.Співаковський, Л. Є. Петухова, В. В. Коткова. - Херсон, 2011. – 267 с.

3. Шматкова О. В. Роль інформаційних технологій у процесі формування творчої особистості учня / О.В.Шматкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://super.urok-ua.com/dopovid-na-temu-rol-informatsiynih-tehnologiy-u-protsesi-formuvannya-tvorchoyi-osobistosti-uchnya/>

УДК 378.011.3-052:37.015.3:005.32

ЛАВРЕНОВА М.В., ДУДАШ А.І.
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Сьогодні перед вищою освітою стоять нові завдання, пов'язані з новими умовами соціалізації, в т.ч. підготовка творчої, компетентної особистості фахівця, з розвитком таких якостей, як високий професіоналізм, ініціативність, почуття відповідальності, вміння швидко орієнтуватися в ситуації, приймати самостійні рішення, формувати потребу в самовдосконаленні. Важливу роль у формуванні такої особистості відіграє позитивна мотивація студентів до навчання.

Актуальність даного дослідження зумовлена приділенням належної уваги з боку держави до проблеми мотивації студентів у вищій школі з метою реалізації ідей освіти для сталого розвитку суспільства. Наприклад, 1 липня 2014 р. було прийнято Закон України «Про вищу освіту» [1], 12 листопада 2014 р. на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України було оприлюднено проект Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року [2]. Крім того, кожні два роки з ініціативи Європейської асоціації університетів проводиться міжнародна конференція з цієї проблематики.

Слід зазначити, що серед науковців існують розбіжності в поглядах щодо пріоритетності тих чи інших видів мотивів для успішності навчальної діяльності. Найбільш адекватними навчальній діяльності окремі дослідники вважають пізнавальні мотиви (широкі пізнавальні мотиви, навчально-пізнавальні мотиви, мотиви самоосвіти) [3].

У дослідженні Н.Б. Бондаренко представлено ширший перелік навчальних мотивів: широкі соціальні мотиви; пізнавальні мотиви, що породжуються самою навчальною діяльністю; комунікативні мотиви, мотив участі в навчальному процесі; мотиви соціальної ідентифікації; мотиви особистісного розвитку; мотиви уникнення неприємностей [4].

В.М. Тимошенко підкреслює, що провідними в структурі навчальної мотивації є комунікативні, пізнавальні та соціальні мотиви, найдієвішим серед яких є мотив досягнення – прагнення до успіху в професійній діяльності [5].

Типовою помилкою викладачів вищих навчальних закладів є те, що вони в процесі педагогічної діяльності неправомірно покладаються на твердження, що студенти прийшли вчитися за власним бажанням і, виходячи з цього, є достатньо мотивованими та зацікавленими у всіх дисциплінах, що вивчаються

[6, с.59]. Завдання викладача полягає в тому, щоб розуміти навчальну мотивацію студентів. Для того щоб розуміти мотивацію та прогнозувати її динаміку, важливо знати її стан, спираючись на результати різних діагностичних інструментаріїв.

К. Штарке вказує на те, що на становлення особистості студента, його мотивацію впливають наступні фактори: передісторія, яка характеризує його до моменту вступу до вищого навчального закладу, сьогоденне положення та навчальна діяльність у закладі вищої освіти (ЗВО), а також життєві плани майбутнього фахівця [7]. Таким чином К. Штарке виділяє часові характеристики динаміки навчальної мотивації студентів. Враховуючи часові перспективи динаміки навчальної мотивації та різноманітні види навчальної діяльності, при розробленні анкети було виділено три групи мотивів, які детермінують процес навчання:

- у минулому (домінуючі мотиви вступу у заклад вищої освіти);
- у теперішньому (реально діючі мотиви навчальної діяльності);
- у майбутньому (професійні мотиви).

Результати обробки анкет показали, що резерви з мотивування студентів до навчання є різноманітними та вимагають обґрунтованих організаційних та наполегливих управлінських зусиль професорсько-викладацького складу для компетентного впливу на підвищення навчальної мотивації студентів.

Дослідження показують, що основні мотиви навчальної діяльності студентів I і IV курсів мало відрізняються. Серед внутрішніх мотивів переважають інтерес до професії, прагнення отримати вищу освіту з метою самореалізації та відкриття в майбутньому власної справи.

Серед зовнішніх чинників навчальної мотивації студенти відзначили престиж, авторитет ЗВО, отримання інтелектуального задоволення, бажання самовдосконалення, можливості знайти цікаву та високооплачувану роботу після закінчення ЗВО.

Варто зазначити, що отримані в ході дослідження дані можуть бути використані в подальших дослідженнях щодо вдосконалення шляхів, методів та засобів організації освітнього процесу у ЗВО.

Література

1. Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 №1556-XVIII // zakon.rada.gov.ua.
2. Стратегія реформування вищої освіти України до 2020 року // www.mon.gov.ua.
3. Маркова А.К., Матис Т.А., Орлов А.Б. Формирование мотивации учения : Книга для учителя. – М. : Просвещение, 1990. – 192 с.
4. Бондаренко Н.Б. Мотиви опанування учнями 7–9 класів іноземної мови як засобу самовираження особистості : Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.07. – К., 2002. – 18 с.
5. Тимошенко В.М. Психологічні особливості формування мотивації досягнення майбутніх учителів (на матеріалі вивчення іноземної мови): Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2001. – 21 с.
6. Митина А.М. Зарубежные исследования учебной мотивации взрослых / А.М.Митина // Вестник Московского университета.– Серия 14 : Психология.– 2011.– №2. – С. 56–65.
7. Штарке К. Студенты. Становление личности / К.Штарке / Пер. с нем. – М. : Прогресс, 1982. – 136 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>